Pau Castanyer Fe

PAU CASTANYER

DE COM UN POEMA
ÉS SEMPRE EL MATEIX POEMA,
O PEDRES,
O LLENGÜES,
O QUALSEVOL MUGRÓ
O, POTSER,
NO HI HA TEMPS QUE NO TORN

De com un poema és sempre el mateix poema, o pedres, o llengües, o qualsevol mugró o, potser, no hi ha temps que no torn

Poemes i dibuixos de Pau Castanyer

Amb la col·laboració de Tonina Matamalas amb dues il·lustracions
i de Pere Reus Viver amb un disseny.

La primera edició d'aquest poemari va ser l'any 2012,
dins el marc d'Edicions Documenta Balear.
Aquesta revisió de l'arxiu digital és de setembre de 2026.

Aquesta obra està sota llicència Creative Commons (CC BY - NC - SA), que permet a altres barrejar, ajustar i construir (fer el que vulguis) a partir d'aquest treball, a condició que sigui per a finanilitats no comercials, que es faci reconeixement a l'autoria d'on prové i que les seves noves creacions estiguin sota aquest mateix tipus de llicència amb els mateixos termes.

a en Tinus

agraint especialment
a en Mateu Sastre, en Toni Nadal i en Toni Guiscafré,
la seva ajuda, comprensió i companyia

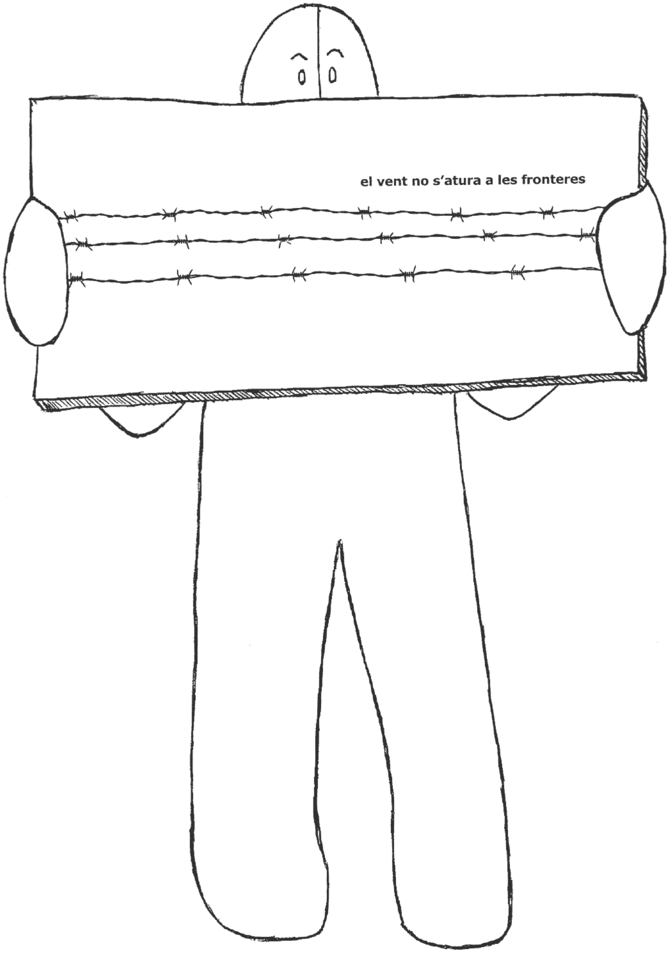
el vent no s'atura a les fronteres

O el poema que em ve al matí,
caminant, emboirat,
fent cap al sud de 31 de Desembre.
L'espai dens entremig el meu cos
i el món,
les cordes de l'univers
magnificades a les meves neurones,
tota la velocitat del saber,
la idea, les idees,
el pensament,
tot això, amplament,
vertiginosament
i només un cos adormit que camina,
un aquest que camina,
els semàfors,
el cul de la que va davant,
el nin que renega
i aquí, a dalt: el flux,
els colors,
els somnis,
el permís del somni,
jo no puc ser mai
aquell que camina,
els peus,
el tros de mal
al turmell quan aterra,
el mig-tabac
que aclaveguera la gola,
no, he de ser el dibuix,

només puc ser el dibuix elèctric
que em contempla,
només pot ser real la idea
(aquell)
que em sobrevola
d'ençà el llit,
els conceptes del perill entusiasta
de la matèria gris,
aquell, aquell, aquell
podria ser preciós,
sóc un que camina,
el matí,
el camí,
vestir-se,
entalcar-se,
mentir-se
i caminar.

I és, sempre, després,
cafè,
rutina,
l'ordinador,
telèfon,
esser-lo,
tornada al nord
i un altre dia
que ho puc escriure.

O com es contreuen les dents
després d'un líquid calent,
aquesta és la salivera que faig,
aquesta és l'*enredadera* que em creix.
Qui té el cel rere les seves fulles?
Millor dit,
qui veu el cel rere els seus ulls?

–llibres, llibres, llibres–

L'exacta seguretat humida de la llengua,
el perfil o marca de la tassa.
Habita'm o deixa'm.

M'agrades més les runes
que les parets.

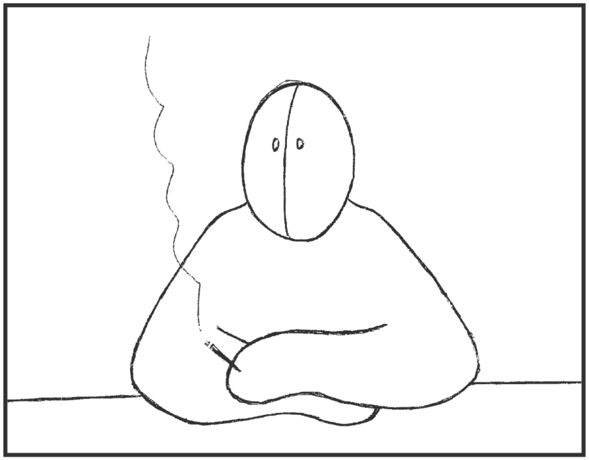

–Tota fricció emana calor

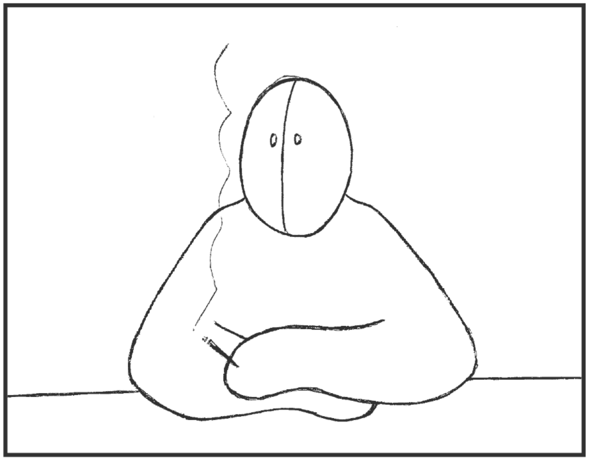

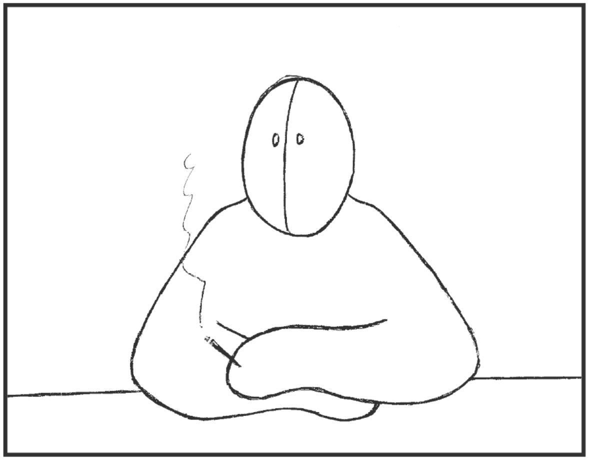

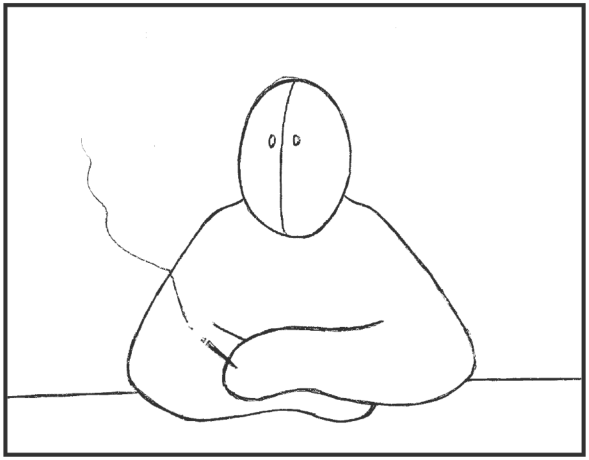

–Quan més gran més em sorprenc quan redescobresc les lleis físiques més bàsiques

A ciutat,
quasi imperceptible:

El renou d’una fulla
arrossegada pel vent.

Primers dies d’abril.

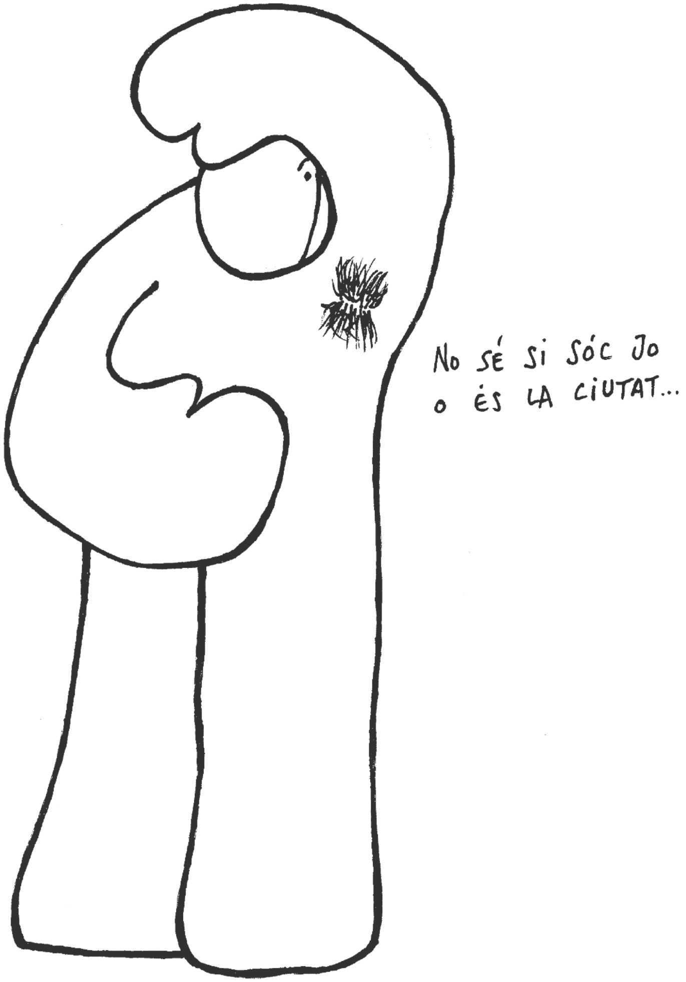
No sé si sóc jo
o és la ciutat...

O com si pogués ser,
com si fos,
només voler aixecar
aquest mugró que et descansa.

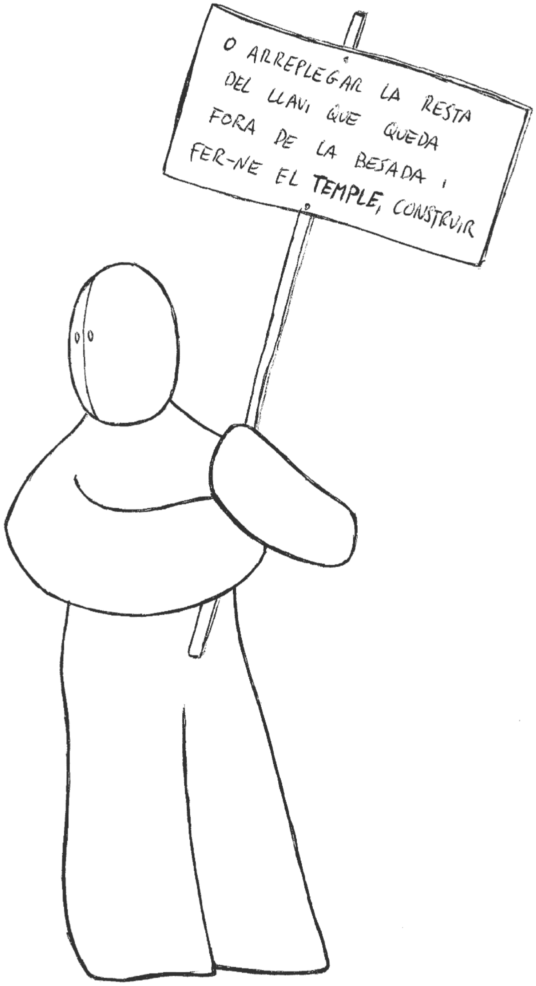
O ARREPLEGAR LA RESTA
DEL LLAVI QUE QUEDA
FORA DE LA BESADA I
FER-NE EL **TEMPLE**, CONSTRUIR

O de com recolzat a l’aturada:
la closca d’un caragol
i el pinyol d’un albercoc
un devora l’altre.
Cau la cendra del cigarret
completant la línia.

La perfecció consumida d’un instant
i el bus que no arriba
i tot el món que m’espera.

Quina és aquesta por?

La mà de la pedra que més em creix quan més creix el misteri.
El cant-i-lluna que més brama quan més brama la distància.
I és així.

Tenc un peu destinat a ser terra,
la resta del cos encara pretén
guanyar-se la vida.

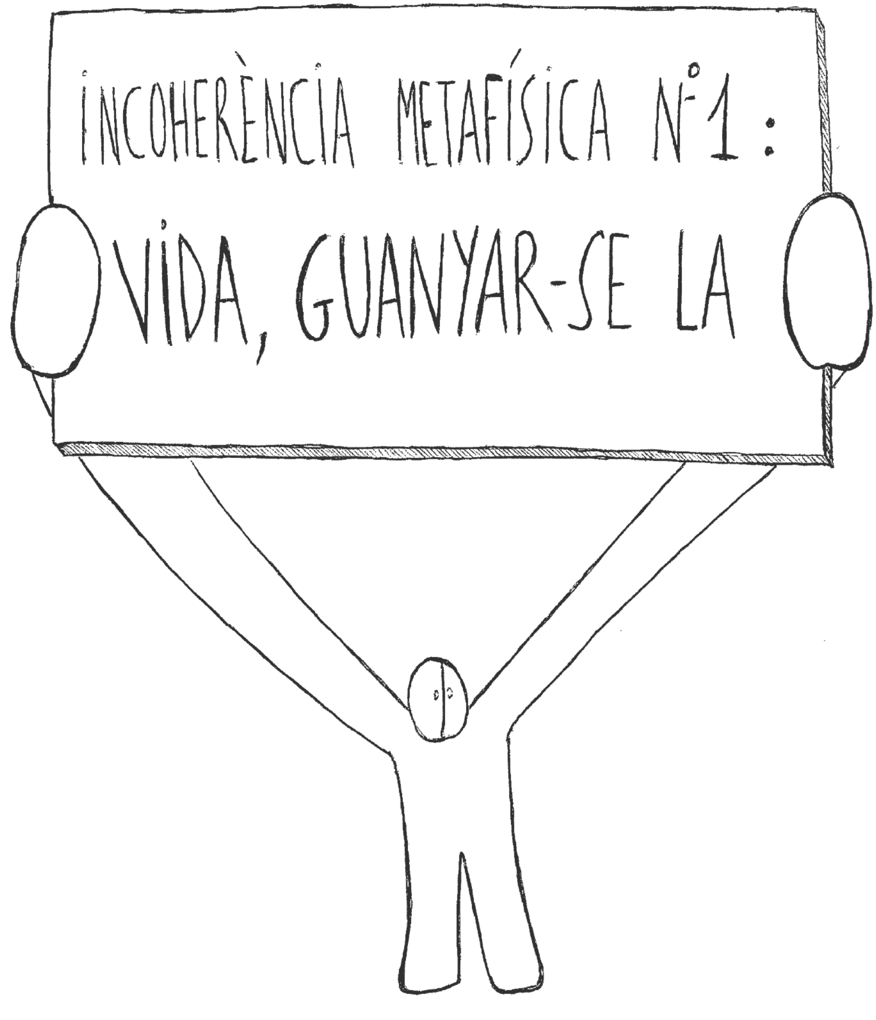
INCOHERÈNCIA METAFÍSICA Nº1:
VIDA, GUANYAR-SE LA

a Joan Fullana

O de com omplir l'espai
desitjós que soni la tronada.
Aixecar els peus
per córrer-nin-desvergonyit
a recol·lectar un crepuscle
i astorat
davant aquell-horitzó-que-em-contempla,
saber-ho, dir-ho:
Ahir serà demà,
o alguna beneitura per l'estil
que m'aturi tres segons
aquest temps que em dibuixa
l'obstacle.

El mismo viento que erosiona las rocas
no puede nada contra la corteza del limón.
ANTONIO RIGO

O com em tremolen les cames
quan ho dicta el vent,
o quan hi ha una-teva-parpella
emmagatzemada als niguls negres,
o la pell del voltant de la pell
que deixen les ones
quan es mengen l'arena.

Qualsevol convenció podria ser així:
la marca i el desastre,
l'objectiu i el devenir.

Ja ho veus... milers d'anys i la roca no es mou
i, mentrestant, aquest arbre i jo ens erosionam
amb la rapidesa d'una llengua exacta.

Què queda després de l'èxtasi?
Què succeeix després de l'harmonia?
Hi ha algun reducte irreductible
de la constància-coherència-pau-de-la-pedra?

(oblit)

(renovació)

La pell verda de les fulles,
l'eternitat sacra de la llavor,
esgarrinxades a les mans,
allò comestible de la bellesa
o aquella espurna damunt la muntanya,
aquella paraula i silenci
aferrada a la cúpula del cel.

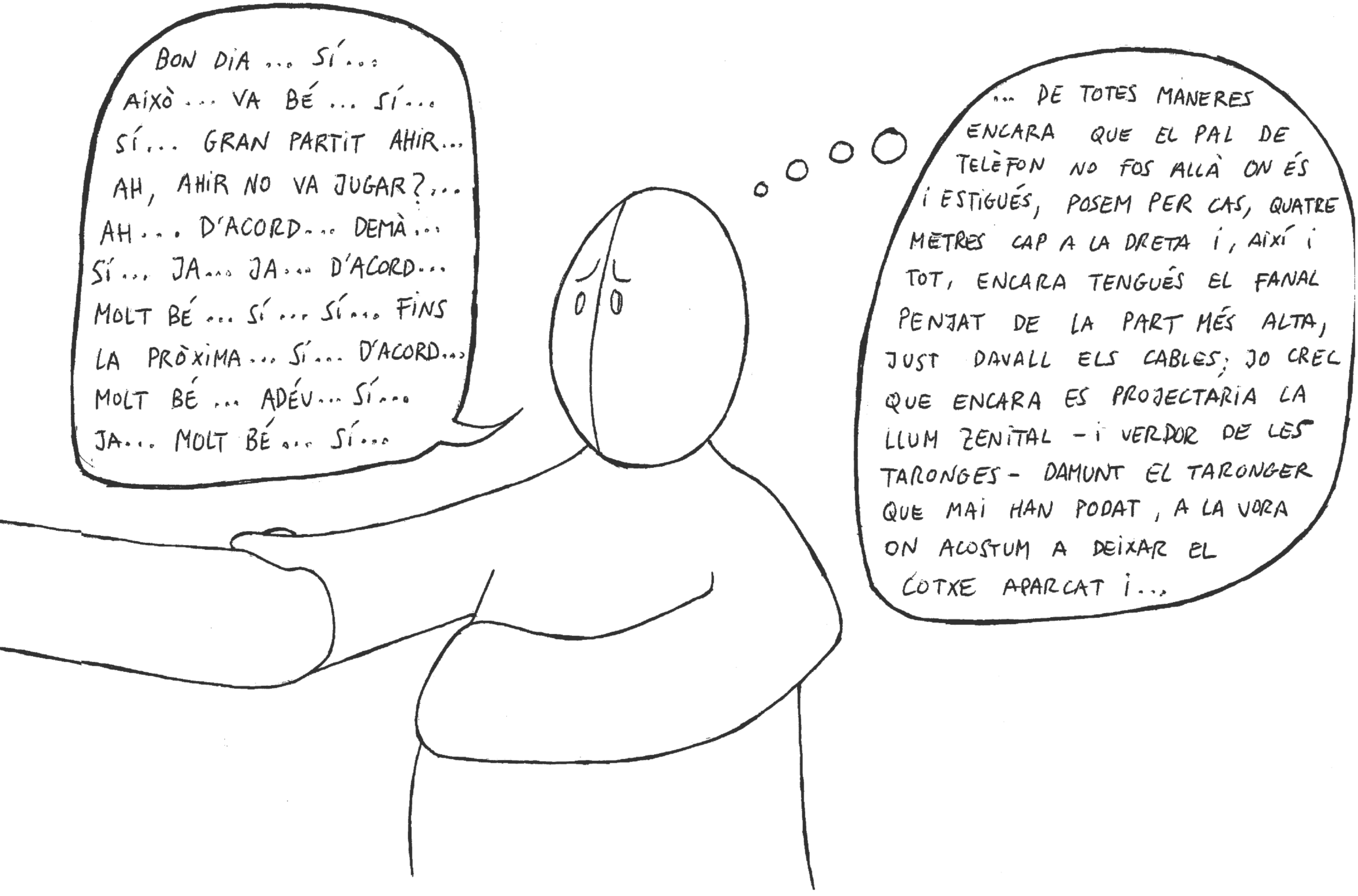
BON DIA ... SÍ... AIXÒ ... VA BÉ ... SÍ... SÍ... GRAN PARTIT AHIR... AH, AHIR NO VA JUGAR?... AH... D'ACORD... DEMÀ... SÍ... JA... JA... D'ACORD... MOLT BÉ ... SÍ ... SÍ... FINS LA PRÒXIMA... SÍ... D'ACORD... MOLT BÉ ... ADÉU... SÍ... JA... MOLT BÉ... SÍ...
... DE TOTES MANERES ENCARA QUE EL PAL DE TELÈFON NO FOS ALLÀ ON ÉS I ESTIGUÉS, POSEM PER CAS, QUATRE METRES CAP A LA DRETA I, AIXÍ I TOT, ENCARA TENGUÉS EL FANAL PENJAT DE LA PART MÉS ALTA, JUST DAVALL ELS CABLES, JO CREC QUE ENCARA ES PROJECTARIA LA LLUM ZENITAL -I VERDOR DE LES TARONGES- DAMUNT EL TARONGER QUE MAI HAN PODAT, A LA VORA ON ACOSTUM A DEIXAR EL COTXE APARCAT I...

Mentre esperen
graven el seu nom
a la soca d'un plataner.

Utilitzen les claus.

De tant que pesen,
les mamelles d'ella
semblen, estranyament, enlairar-se.

Cal deixar constància,
escriure-ho a un paper doblegat,
una factura potser,
el darrer llibre comprat.
Cal aquesta espera,
el nom, una intenció,
una senya que digui
potser,
altrament,
sí...
i partir al fons de les tiges.

Recordes?

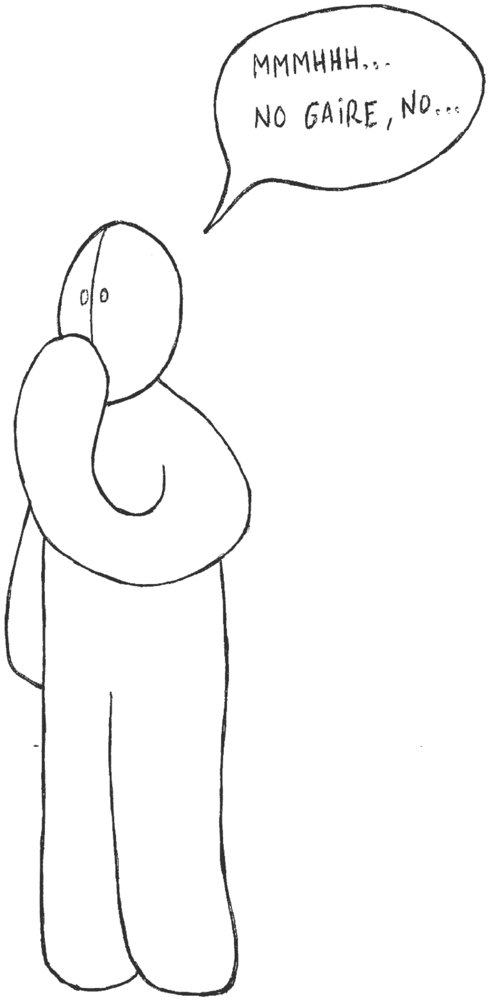

O de com dins l'autobús
acaricii el vidre fred
de la càmera del mòbil
com si fos un mugró dur
o qualsevol altra teràpia.

VOLIO UNA
DONNA!!!

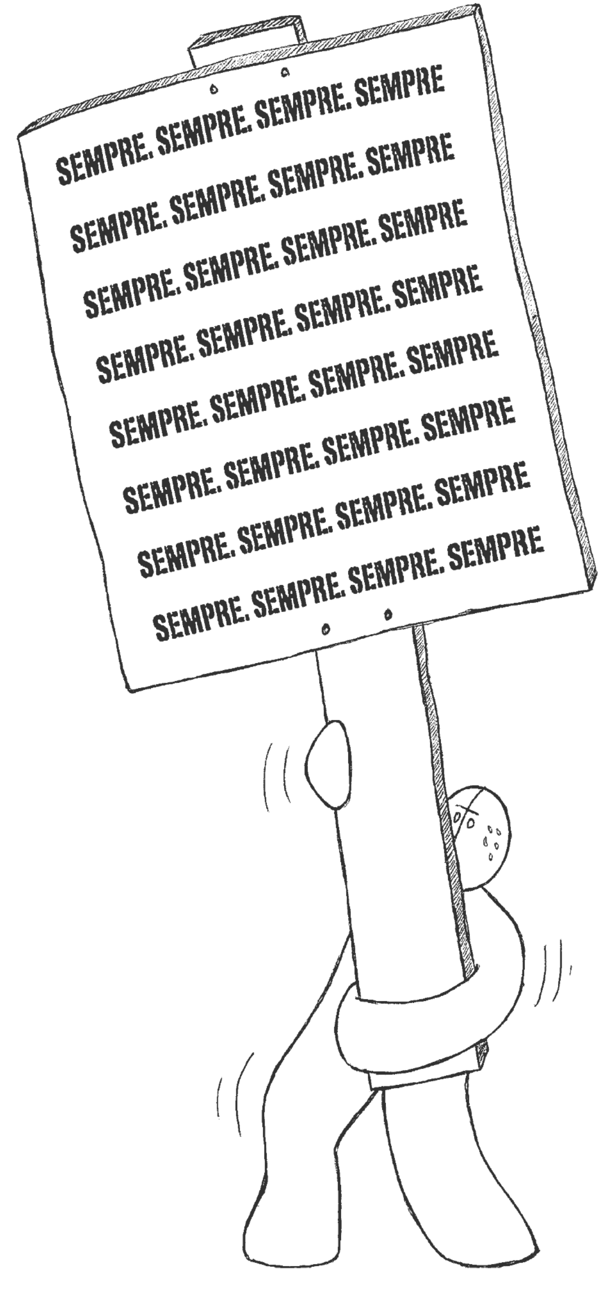
SEMPRE. SEMPRE. SEMPRE. SEMPRE
SEMPRE. SEMPRE. SEMPRE. SEMPRE
SEMPRE. SEMPRE. SEMPRE. SEMPRE
SEMPRE. SEMPRE. SEMPRE. SEMPRE
SEMPRE. SEMPRE. SEMPRE. SEMPRE
SEMPRE. SEMPRE. SEMPRE. SEMPRE
SEMPRE. SEMPRE. SEMPRE. SEMPRE
SEMPRE. SEMPRE. SEMPRE. SEMPRE
SEMPRE. SEMPRE. SEMPRE. SEMPRE

a en Melek

Sempre. Sempre. Sempre. Sempre. Sempre. Sempre. Sempre. Sempre. Sempre pretendre. Sempre pretendre. Sempre pretendre. Sempre pretendre. Sempre pretendre. Sempre pretendre. Sempre pretendre. Pretendre. Pretendre. Pretendre. Pretendre. Pretendre. Pretendre. Pretendre. Pre-tendre. Pre-tendre. Pre-tendre.
Tendre.

Sóc el teu fill.
Sóc el teu amant.

O com si moure una botella d'aigua quasi buida. Agafar-la per la part prima, a prop del tap. Fer que l'aigua vessi fins al cul de la botella i tot seguit amb un moviment ràpid, fer-la xocar contra el tap. Sentir el xoc. La fredor calenta del plàstic, l'aigua i la mà. Repetir l'operació.

Sentir la rugositat de l'aigua mentre es resitua, com va omplint els buits.

Tornar a fer-la baixar, esperar uns instants, entendre que si apretes fort el coll pots arribar a deformar el plàstic. Fer pujar el cul molt lentament, conquerir els centímetres d'un en un, arribar-hi bé, sense renou, deixar tot el pes sobre el tap. Arribar a la mecànica, notar l'etiqueta ben fermada abans de la part prima, pensar durant un moment en quin material deuen fer la ferratina que l'enganxa pels extrems. Tornar al moviment, engrescar-se, moviment de canell, percebre l'articulació, fer-te-la teva, agilitzar-la. Arribar al so, sentir els esquitxos que es mol·leculitzen per totes les parets de què disposen. So, voler plagiar la tornada vinguda de les ones, pensar que sempre acabes al mar. Agafar la botella més fort, sentir-te molest pel tacte d'un cantó de l'etiqueta, decidir si amb totes les botelles es pot fer el mateix joc, i quina quantitat d'aigua és necessària. Sentir-se estúpid i riure. Remenar la botella molt ràpid, utilitzar-la de maraca líquida, pensar breument que algú sentís la música que en treus. Notar que el plàstic ja no canvia de temperatura amb el pas de l'aigua. No veure'n més possibilitats. Dubtar de si seguir. Deixar la botella plana i intentar que l'aigua quedi estàtica, fer un llac. Arrabassar greument l'etiqueta que romp la panoràmica. I buidar l'aigua damunt el cap.

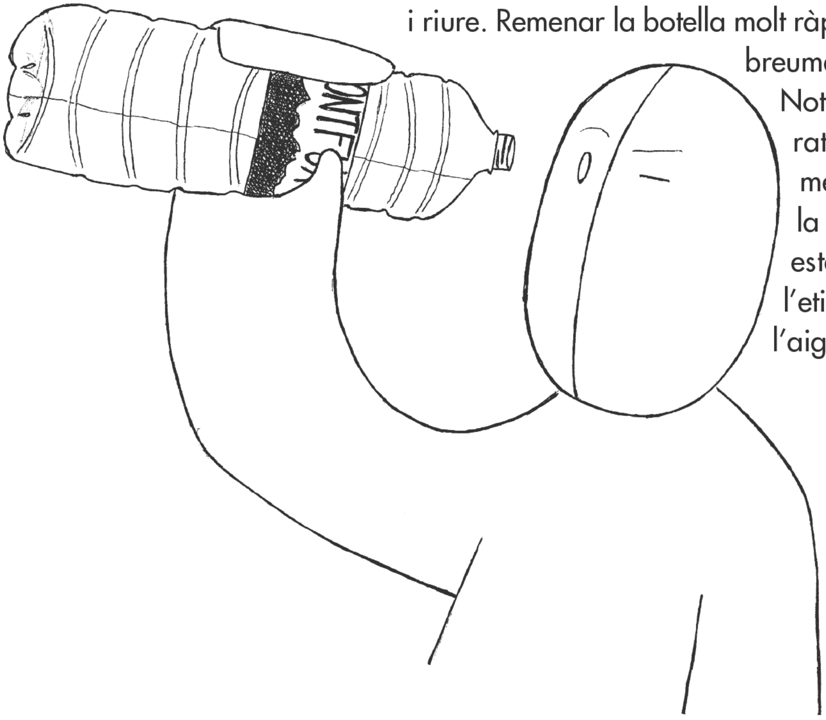

Son Bessó, la «segona zona zero» de Palma intenta recuperar la normalitat després de la tempesta.
la urbanització de Son Sardina
inmersa en

El fibló ha arrabassat deu arbres de casa.

De nit, damunt el terrat, sent el desastre
mentre la ciutat romp aquesta-meva-fosca
amb la seva persistència decebedora.

El meu ca ensuma l'eternitat
i no l'entenc
però em mata no saber-li acariciar la pena.

Panxa plena.

Veig l'avió
i el xoriguer
es llança.

Les mèrleres es mengen
la resta de la xicarandana.

Plou.

Després de ploure,
passar el cap
per davall una olivera.

Al matí,
davant l’hort
desig créixer.

I així resta:

Els ocells entren i surten del clot
cercant l'aliment que ja es podreix.

Els han caigut els temples,
ja no hi ha branques on piular.

No dic res nou.
Mai diré res nou.
I és tanta,
aquesta importància.

Submergir-se a l'aigua

i així, com l'acte

inconscient

de saber-se,

voler conquerir

l'altra banda de la riba plana

mentre l'ona continua.

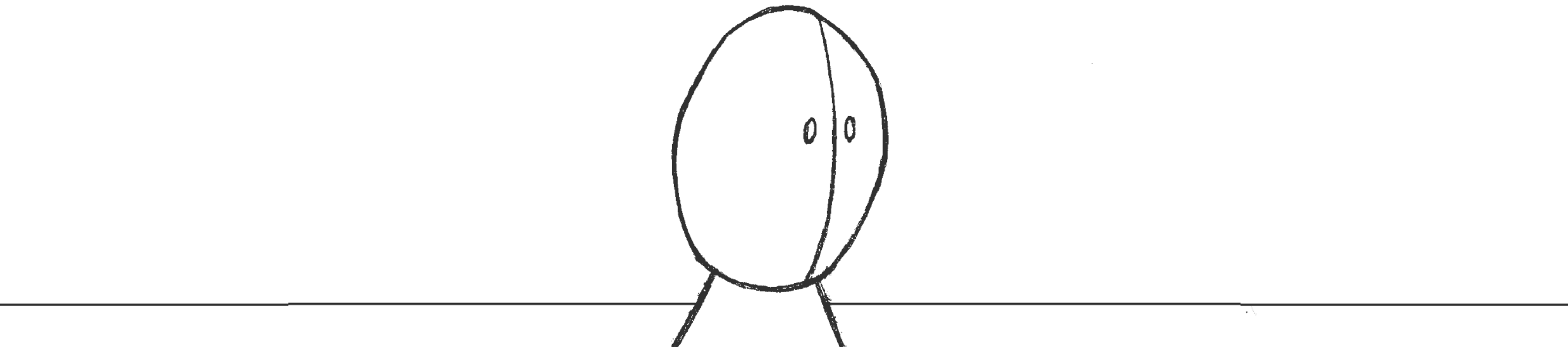

Entre les besades
que no vos donau:

el vol d'una òliba.

RING THE BELLS THAT STILL
CAN RING. FORGET YOUR
PERFECT OFFERING. THERE IS
A CRACK IN EVERYTHING.
THAT'S HOW THE LIGHT GETS IN
Leonard Cohen

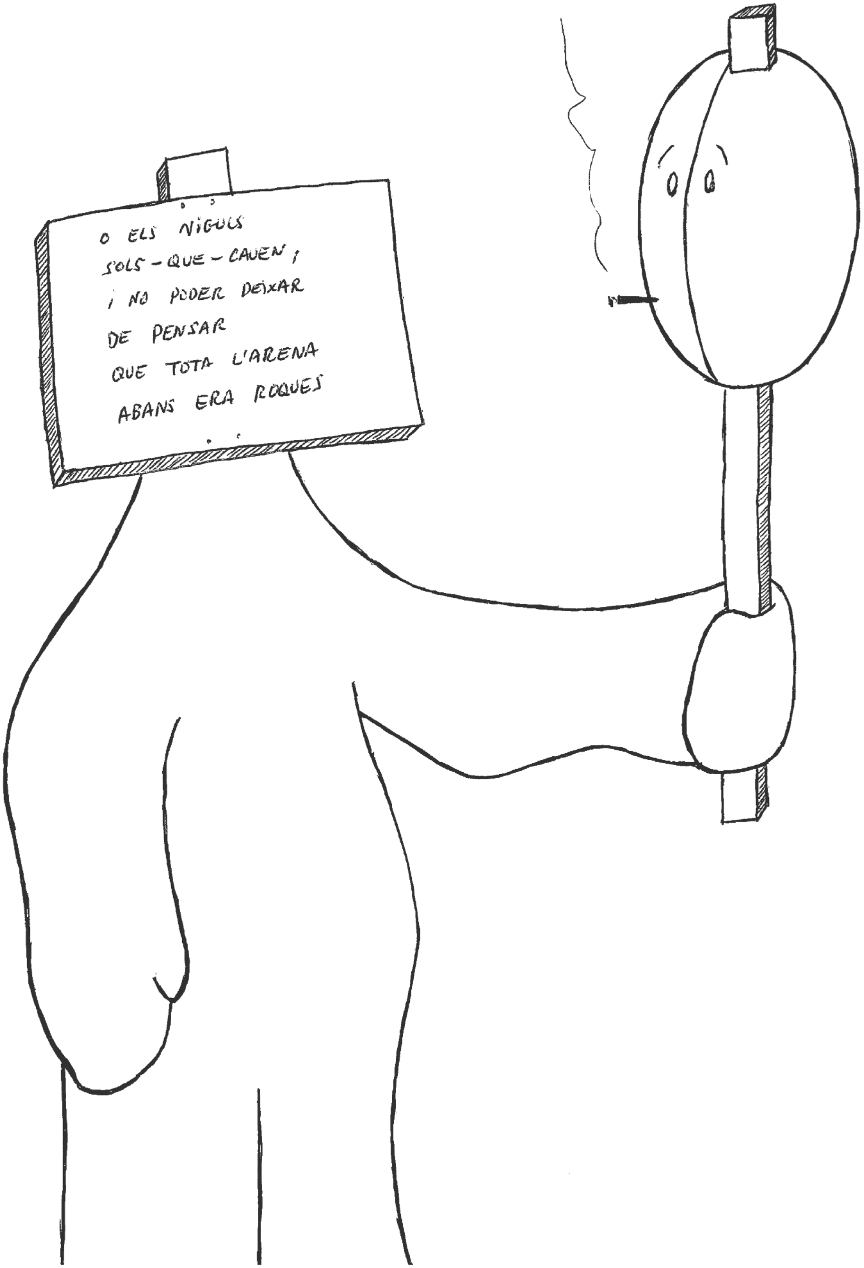
O ELS NIGULS
SOLS-QUE-CAUEN I
I NO PODER DEIXAR
DE PENSAR
QUE TOTA L'ARENA
ABANS ERA ROQUES

Hi havia algunes pedres
que no havia vist mai,
alguns corcs a les herbes,
els pardals que creuen
la vista de les dones.

Afaitar-se les parpelles,
tatuar-se a la llengua:

potser, jo, mai,
i viceversa.

Unes braguetes mal tirades,
tirades damunt l'arena
i nedar-te els plàstics
que vénen de l'Àfrica.

Carteres, calendaris
i infants arribant a la platja,
no existeix més silenci
que el de les llanxes motores.

ACCEPTA
'T

EL MISTERI DE LA LLUM

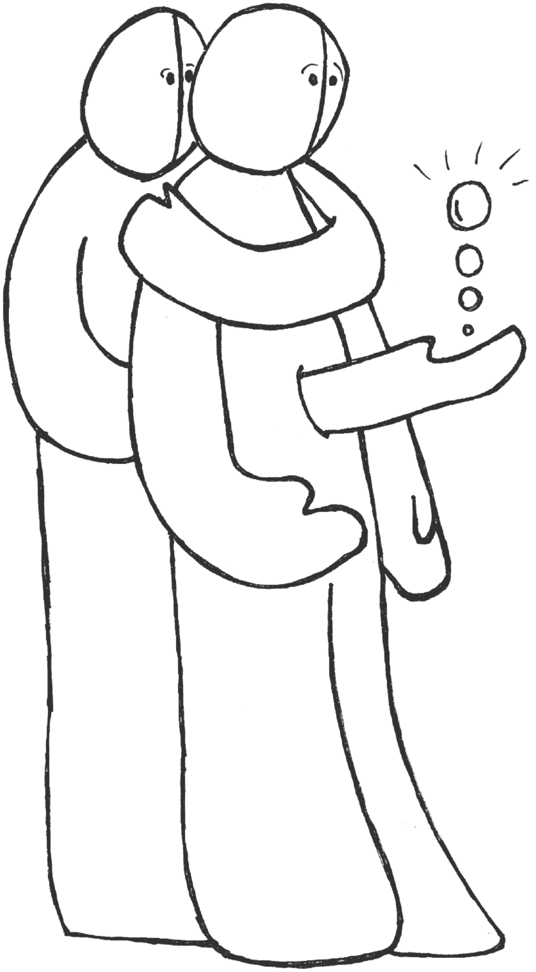

LA PROBLEMÀTICA DE LA LLUM

O de com mentre dius uns ulls de mar,
l'incendi de què ha de créixer
va naixent sota tot l'asfalt-llar-i-pedra.

Les mans agraint la calor d'un cafè amb llet.

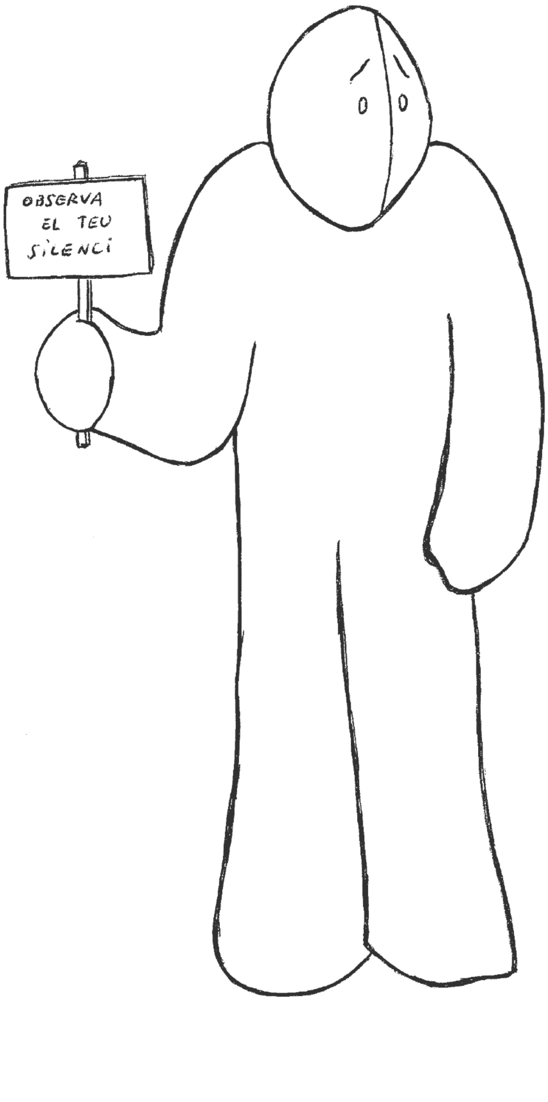
OBSERVA
EL TEU
SILENCI

Els mandariners van carregats,
quan mir el seu pes
ja no puc veure
el fred que fa defora.

Després d'un glop
el paladar va recuperant
la seva temperatura.
Hauria de preparar un altre cigarret
i tot l'hivern que m'espera.

He deixat les sabates davall l'estufa.

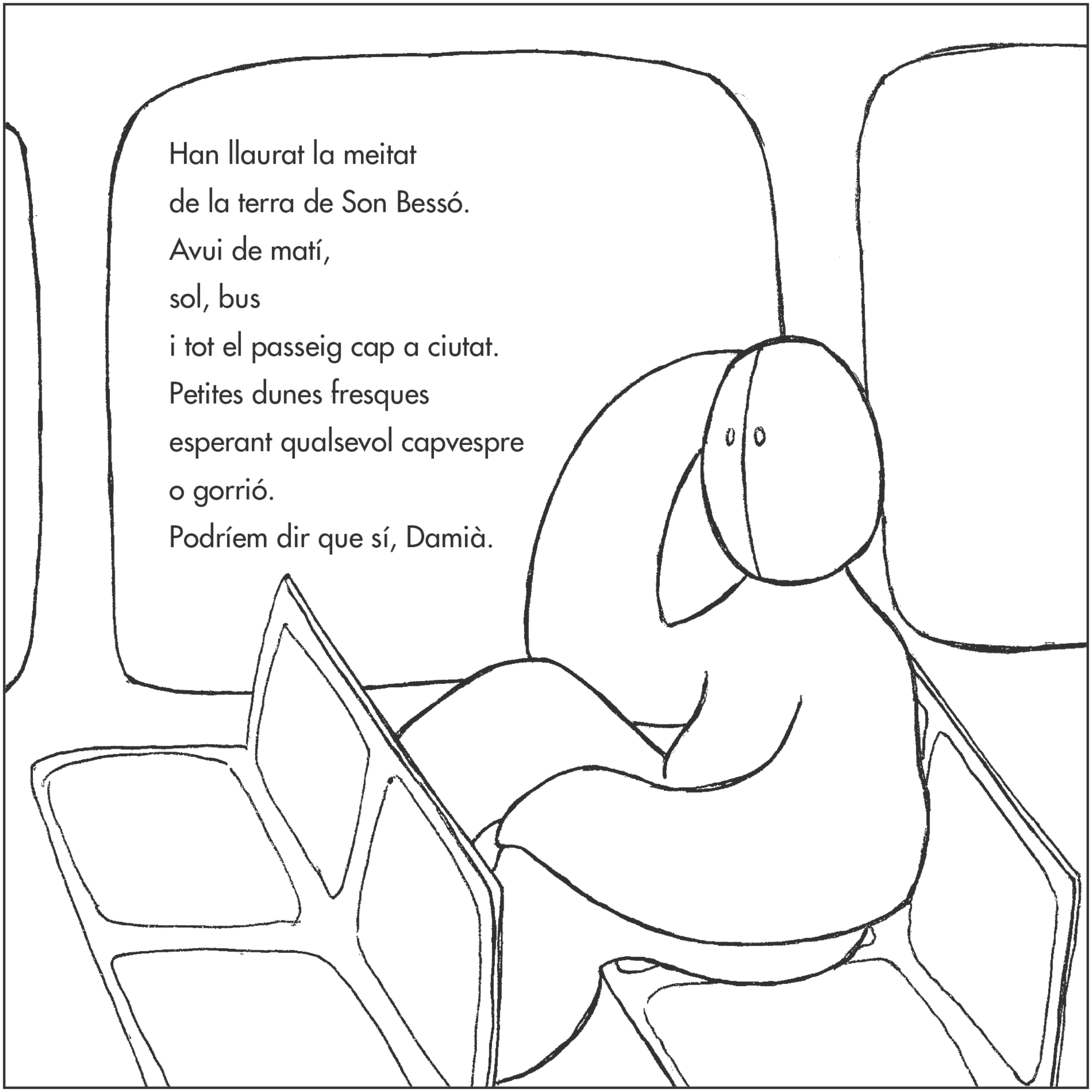

Han llaurat la meitat
de la terra de Son Bessó.
Avui de matí,
sol, bus
i tot el passeig cap a ciutat.
Petites dunes fresques
esperant qualsevol capvespre
o gorrió.
Podríem dir que sí, Damià.

El vespre de l'ametller,
l'espardenya del borino,
la sang de la garrova,
el cel entre dues branques,
o de com comprendre
les petjades de l'aigua
o la llavor del garballó.

O veure quin és aquest tremolor
que m'entra al pensament
quan deix de pensar
i faig que la vida em parli.

NO PUC ENTENDRE
PER QUÈ AQUELLA MANIFESTACIÓ
"POR LA LIBERTAD" HA TENGUT
MÉS ÈXIT QUE LA MEVA
PROPOSTA DE "VOLEM
SEPARAR LA VIDA DE LA VIDA"...

SI QUAN ESTAM BÉ
PAREIX QUE EL TEMPS
PASSA MÉS AVIAT,
¿NO SERÀ QUE ENS CERCAM
PROBLEMES I MALESTARS
DE MANERA INCONSCIENT
PER ACONSEGUIR
QUE LA SENSACIÓ DE LA VIDA,
QUE EL PAS DEL TEMPS,
ENS RESULTI
UNA MICA MÉS LLARG?...

TONINA

Hi ha una pell per cada deriva,
una engrunada per cada cantó.
Les cançons que fan son,
els parlaments que fan nit,
i tot, incombustible, crema sense dir-ho.

Habitant de l'oració establerta
i del gest amagat-que-fa-poreta,
qualsevol puja a una farola i crida,
qualsevol segueix amb la llengua
les rajoles que s'han de fer net,
qualsevol sap del lligament i la pruna,
qualsevol se sospesa el cap davall el balcó,
qualsevol qualsevulla quan vol
el silenci d'allò que desapareix
quan veus el material
que doblega el cristall
(les intencions del diàleg),
qualsevol: "Tant de bo aparegui
l'esgarrinxada ben al mig del plat,
que el nostre berenar
tocatoqui en terra com un bastó
que ens acompanya pels crulls
de tot allò acomparsant."
(Complement de dubitació: perdó.)

Qualsevol endevina el relleu de la zona erecta,
qualsevol endevina el desig, i finalment,
qualsevol l'estalactita estreta,
qualsevol fruita o pardals, pardals,

qualsevol com un esclat,
qualsevol tocaboires,
qualsevol pentinaocells,
qualsevol com un agafamans,
qualsevol rebentafetges,
qualsevol escalfanassos,
qualsevol afaitapubis,
qualsevol llepacolzes,
qualsevol trepitjallengües,
qualsevol penjadits,
qualsevol esclafacames,
qualsevol enravenaülls,
qualsevol endiumenjapanxes,
qualsevol espermaplana...

I potser seria més fàcil,
i potser després seria més fàcil.

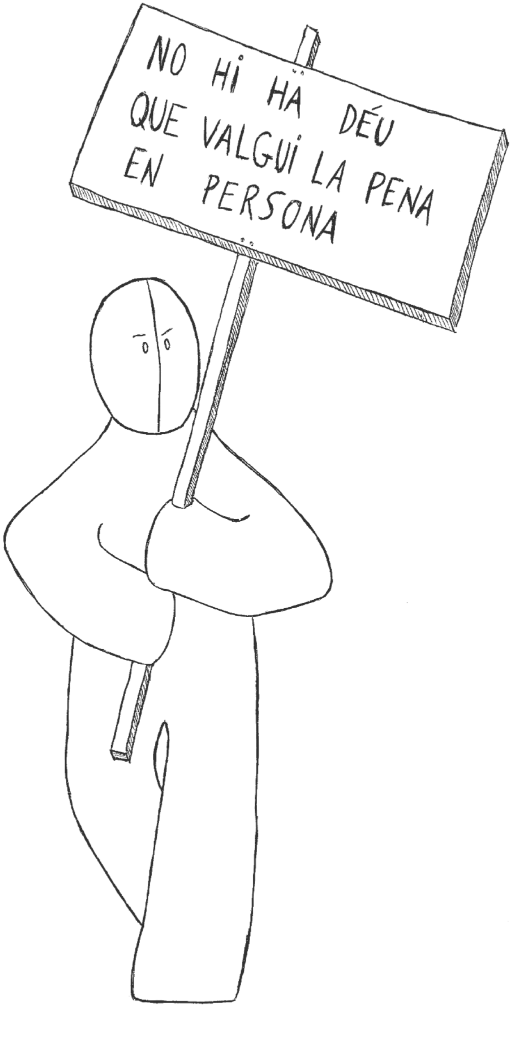
NO HI HA DÉU
QUE VALGUI LA PENA
EN PERSONA

O quasevol encisa-mirades
qualsevol il·lusiona-soledats
qualsevol engana-senzilleses
i jo, astorat
damunt jo
observant-ho
permetent-ho
sense poder analitzar-ho
sense saber aturar-ho,
qualsevol espitja-consciències
enravena-dolçors
cafeïna-converses
i així
els horabaixes desfilen
totes les ones
van fent cova
i el pardal aquell,
qualsevol jo,
assumint la posició dels meus peus,
destriant quins filtres
usen les meves paraules,
tot el cos alliè,
qualsevol cos hermètic,
qualsevol cervesa amarga
o un delit d'intel·ligència,
qualsevol escacs al sol
una jugada per amagar-se
tombar-se
fugir,

qualsevol esquiva-raons
qualsevol traeix-consignes
qualsevol abriga-pors...

i el sol
pentinant cap enrere
qualsevol paret blanca
i les fulles més altes d'un llimoner
devora qualsevol mar.

O DESCOBRIR,
ENTRE ESPANT
I RIDÍCUL,
QUE DAVALL TOTS
AQUESTS EDIFICIS
HI HA TERRA

Aquest sempre-precipici
o la pell dins la cisterna.

El regalim de les pedres.

Els voltors de les teulades.

Camins avall,
orenetes que suquen els becs a la fosca,
em perdré-sense-sàlvia.

Desig amunt,
poques feines,
els llibres que no s'han escrit,
les paraules ancorades.

Aquest sempre-precipici,
el martell, el martell,
digau-me quan,
digau-me basta
que jo seguiré
inflant els bessons
dugui on dugui
l'arena
o el matalàs.

DECÈNCIA, COHERÈNCIA,
HUMILITAT, PER FAVOR?
SMS AL 6677

MENGEM-NOS LES
NOSTRES CONCIÈNCIES
TRANSGÈNIQUES!!!

a Sebastián Dávila

O una taula coixa
que se mou
que balla
que tremola
amb una pota més curta
i jo, constatant-ho amb el peu,
això,
que és coixa
que se mou
que tremola
que té una pota més curta,

sense poder aturar.

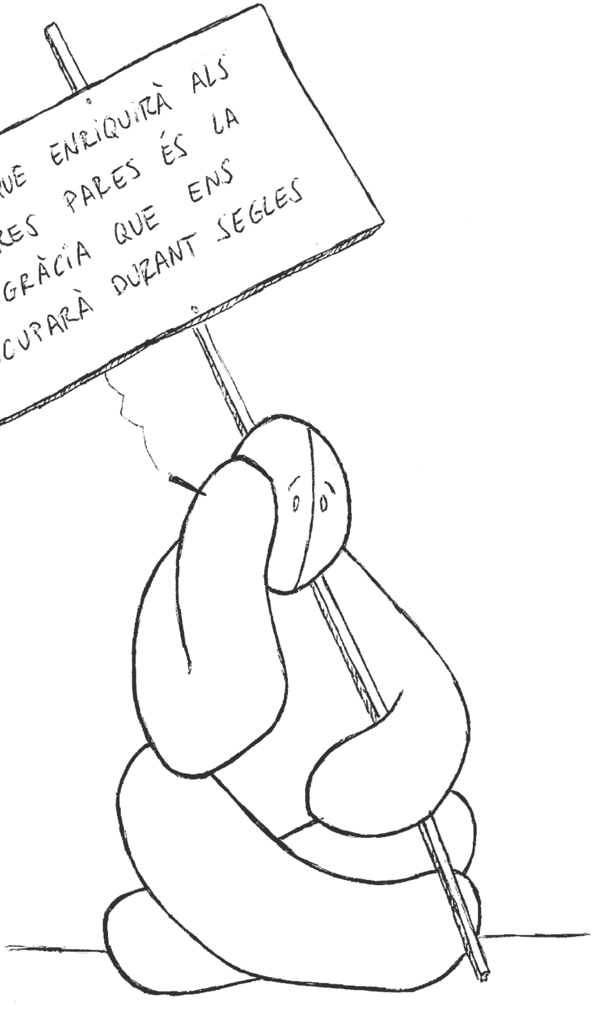
ALLÒ QUE ENRIQUIRÀ ALS
NOSTRES PARES ÉS LA
DESGRÀCIA QUE ENS
OCUPARÀ DURANT SEGLES

O com tot el que sé
tot el que conec
és veritat.

I com és veritat
que totes les veritats canvien.

NO HI HA DÉU
QUE VALGUI LA PENA
EN PERSONA
NO HI HA PERSONA
QUE NO SIGUI DÉU

O una filera de monees
dibuixant-me el contorn dels ulls,
l’ombra de totes les ombres
fent-me una ombreta sota els ulls,
un aplec d’ocells estirant-me les parpelles
en els estols de mirades que se’n van cap amunt,
i les línies del sol,
i les línies d’aquell,
o com ho sabia,
això de saber-ho bé,
una rapinyada a l’avantbraç,
una incisió davall els pèls,
tot aquell,
o una cicatriu a la boca,
un moix aturat sobre el paretó,
un nispro mal cremat als seus peus,
o si em pos de genolls,
tot ell,
i no li pretenc dir vine,
o si se’n va,
m’esguard el trespol fent pressió,
em veig tatuant-me pedretes a les mans,
el cul sobre els talons,
o si passen quaranta moments,
una invasió de la fulla,
a vegades tot ell,
o tots els quaderns en blanc,
la llum, la llum i un poc d’aire,
o l’aliment,
o conreus de conscienciar-ho,

o si esper,
arrufar lentament els dits,
omplir les ungles del que deixa el dia
del que deixa el viure,
ell,
camina cap al lledoner
i la taronja caiguda
i el llimoner expectant,
aigua,
o si no entenc l'aigua
o si entenc com et diré que no entenc l'aigua,
ell ho sap,
tenc taques als calçons,
una fonollassa espigada
o qui desfà les carxoferes,
la llum i els àtoms,
ell i existir,
o si dipositaré l'esquena en terra,
la suor sota les aixelles,
la marca de suor al mugró de la camisa,
o si abans de tombar-me
l'univers es passejàs
cap al final de les tomatigueres.

Perdonin, senyores i senyors,
el meu compromís:

la fusta és fusta.

Tota la resta
aigua, pedra
o sal.

Una besada.